

Zbyněk Fiala: Vládní “Opilecká pýcha” - Agresivní útok na rozpočet

- CZ24 News | 4. září 2023

ČESKO: České rozpočtové hospodaření působí dojmem, že smyslem naší existence jsou útočné války, kdy už nezáleží na tom, kolik to stálo. Na co jiného bychom potřebovali stíhací jaderné bombardéry?

Česká vláda představuje pozoruhodný hybrid, kdy formálně uznává prošlé neoliberální teorie, ve kterých peníze vládou světa a vzorem ctnosti je strýček Skrblík. Fakticky se však chová podle nejprogresivnější nové monetární teorie, podle které má vláda nezadatelné právo emitovat potřebné peníze – ví na co je potřebuje, jsou kapacity to vyrobit, tak to zaplatíme a dluh se neřeší. K tomu lze dodat jen to, že vláda střelí ze správné hlavní, jen špatným směrem – chce stíhačky F-35, americká Lockheed Martin má kapacity je (za deset let) vyrobit, tak to zaplatíme a dluh neřešíme. Ledaže by dluh řešil nás a rána mířila do vlastního kolena.

Skutečně, nemá cenu Fialově vládě vytýkat špatné hospodaření – neví, co to je. Bylo to patrné z radosti ministra financí Zbyňka Stanjury, že schodek státního rozpočtu za srpen činil jen 230 miliard korun. A odhodlání sekat čtvrtmilionové schodky i v příštích letech jako Baťa cvičky.

Letos ekonomika míří k poklesu na úrovni „červené nuly“, ale vládě pomáhala inflace, takže státní příjmy rostly. Není to o málo. Celostátní výběr daní a pojistného je o 12 procent vyšší než v loňském roce. Kdo ale tuhle rundu platil? Stačí se podívat do vlastních peněženek, neboť reálné mzdy na jaře klesaly o dalších 7 procent. Přírůstek cen byl prostě o 7 procent vyšší než přírůstek mezd za stejné období.

Tento pokles reálných mezd se měl ve druhém čtvrtletí údajně zastavit, ale nastrádaná pětina nebo čtvrtina ztráta kupní síly nás bude držet pod krkem dál. Vysoké ceny zůstanou nahoře a mzdy je nedohoní.

Rozpočtové díry se daří trochu lepit díky jednorázovým příležitostem, k jakým patřilo třeba odčerpání veškerého zisku ČEZ na dividendy. Stát má v ČEZ dvoutřetinový podíl, a tak do státní kasy zamíří nečekaných 54 miliard korun. Ale znovu se zeptejme, kde se ty peníze vzaly? Zaplatili jsme je na horentních účtech za elektřinu, takže vládní pomoc občanům a firmám s vysokými cenami energií stála státní rozpočet víc, dokonce o 2,6 miliardy korun. Naše nejvyšší ceny elektřiny navíc podtrhly konkurenceschopnost českého průmyslu a jsou jednou z příčin klesajících zakázek.

Zajímavý je letošní vývoj daňových příjmů od fyzických osob. Tam, kde jsou vybírány srážkově od zaměstnanců (nikdo se vás na nic neptá a prostě vám to strhnou na pásce), vzrostly meziročně skoro o polovinu (index 146,0). Zato tam, kde jsou placeny poplatníkem, čili dobrovolně, výběr daní z příjmů poklesl (index 0,95). Efekt zrušení EET je tu jako na talíři.

Obsluha státního dluhu představovala pro státní rozpočet výdaj v objemu 40,0 mld. Kč, to je o 11,8 miliard korun více než loni. Máme však za sebou jen dvě třetiny roku a na konci to bývá hustší. Celoročně počítejme se 70 miliardami korun jen na úrocích ze státního dluhu. V příštím roce to bude víc, protože státní dluh na konci prvního pololetí překonal hodnotu 3 bilionů korun a musela se dofinancovat a refinancovat – při vysokých úrocích – obzvlášť velká porce. Třeba tříletý státní dluhopis 6,00/26 byl vydán v objemu 110 miliard korun s kuponem 6,0 procent. Ten se teď na burze prodává za plnou cenu, takže podobné úroky státnímu dluhu ještě chvíli vydrží.

Pokusy jásat nad aktuálním vývojem plnění státního rozpočtu jsou proto zcela mimo mísu.

<https://www.mfcr.cz/cs/ministerstvo/media/tiskove-zpravy/2023/pokladni-plneni-sr-52814>

Optimistické prognózy pro příští rok mluví o obnově mírného hospodářského růstu, ale daňové příjmy mají poklesnout, protože jim bude chybět ta inflační berlička. Zprávy o chystaném rozpočtu jsou stále ještě hodně ředěné, rvačka o peníze se drží v okruhu vládní koalice a jen málo čísel prosákne na světlo boží. Nicméně ze zajímavého přehledu, který připravila v sobotní Mladé frontě Dnes redaktorka Sabina Ali, vidíme upřímné zoufalství ministerstva financí, když má udržet cifry v ohrádce čtvrt biliónového schodku, jak o něm mluví ministr Stanjura.

Zoufalství je to správné slovo, neboť třeba výdaje ministerstva pro místní rozvoj se mají ořezat o polovinu (o 45,9 procenta), přestože ještě na jaře toto ministerstvo slibovalo rozjev výstavby nájemních bytů v obcích. Bydlení už není priorita? Ministerstvo průmyslu a obchodu má přijít o čtvrtinu výdajů (o 26,2 procenta), stejně jako ministerstvo zdravotnictví. Zejména to oškubané zdravotnictví vybízí ke spekulacím, zda to není nějaká tajná zbraň, jak vyřešit penzijní reformu bez složitého hlasování...

To slovo „zbraň“ mi přišlo na mysl úplně automaticky, protože kdo asi na tomhle rozpočtu vydělá? Soutěž nevypisuju, vyhrál by každý. Ano, je to ministerstvo obrany a jeho zbrojní fantazie. To má dostat o více než třetinu víc (o 35,3 procenta) oproti dost nafouknutému letošnímu rozpočtu (111,8 miliardy korun).

<https://www.pressreader.com/czech-republic/mf-dnes/20230902/page/5>

Bezpečnostní poradce generál Andor Šándor, bývalý náčelník vojenské zpravodajské služby, se nad českými zbrojními plány pozastavuje, když je probírá v obsáhlém příspěvku v sobotní Mladé frontě Dnes. Připomíná zkušenosti z ukrajinské války, ze kterých by se měla ČR poučit. Má za to, že protiletadlové vojsko, kde má česká armáda „opravdu co dohánět“, je pro obranu země důležitější než sebelepší nadzvukové letouny.

„Jako stoupenec modernizace naší armády chci zdůraznit, že při zpracovávání zkušeností ze současného ukrajinského konfliktu, který je mixem starých způsobů vedení boje, mnohdy na úrovni první světové války, s moderními prvky průzkumu, radioelektronického boje, použití dronů, velení, spojení, řízení palby apod., je třeba pečlivě zhodnotit, co z toho je nutné při vyzbrojování naší armády vzít v potaz,“ píše generál a varuje před mýty, které zamlžují mysl českého ministerstva obrany.

„Války nelze vyhrát shazováním bomb. A já doplním, že ani útoky raketami různých typů či útoky dronů. Ano, nevyhrají je, ale mohou značně poškodit infrastrukturu země a civilní objekty. Zkušenosti z Ukrajiny ukazují, jak důležité jsou prostředky protivzdušné obrany. Protiletadlové raketové vojsko – tady má česká armáda opravdu co dohánět! Vůbec nezpochybňuji roli víceúčelového nadzvukového letounu, ale proti raketám?“

*„Adorace stíhaček F-35 je možná pochopitelná, je to opravdu špička, není však úplně namístě. Modernizovaný švédský Gripen, pokud by se jeho cena lišila výrazně od amerických F-35 a byl by letounem páté generace, by byl dostačující pro armádu naší velikosti a její pravděpodobné úkoly za válečného konfliktu. **Opravdu armáda o velikosti dvou pozemních brigád, což jednoznačně limituje její bojové nasazení, využije všechny schopnosti F-35?** Nepodvážou celkové náklady na stíhačky zbytek vojska, což známe už z minulosti?“*

Zvýraznil jsem to, co kolegové z MFD, protože tento argument opravdu křičí.

Na Parlamentních listech zase poslanec Radovan Vích (SPD) připomíná případ nákupu vrtulníků. „Mají se vyměňovat zcela funkční vrtulníky řady Mi, které jsou postupně nahrazovány vrtulníky Venom a Viper z USA za částku 14,5 miliardy Kč, a zhruba jednou tolik bude stát ještě jejich doživotní údržba, kupování náhradních dílů apod. Těch vrtulníků Mi se poslalo už na Ukrajinu tolik, že se o tom raději ani veřejně nepíše. Podle snímků z alternativních webů, které zveřejňují objektivní, a nikoliv jednostranné informace o vojenské situaci na Ukrajině včetně fotografií, jich tam již moc funkčních není.

Za těmi nákupy amerických vrtulníků napřímo je také spousta otazníků, a dokonce za porušení zákonných postupů při tomto nákupu muselo MO zaplatit pokutu 500 milionů korun, a to na základě rozhodnutí ÚOHS. Kupovat a provozovat výběhové bojové vrtulníky, které používá americké námořnictvo, když potřeba je mít vrtulníky víceúčelové, na to je potřeba také velkou odvahu,” konstatuje poslanec Vích.

Za mých mladých let se takovému bezúčelnému rozhazování peněz říkalo „opilecká pýcha“, čili bohatýrský stav mysli mimo kontrolu. Nějaké peníze stálo už to, jak se do tohoto stavu dostat. Zdá se, že někteří lidé to mají zadarmo, takříkajíc od pánaboha. A těm teď svěřujeme naše peníze.

AUTOR: Zbyněk Fiala

[ZDROJ](#)